

Bild: privat

In memoriam: Siv Boalt Boëthius

1937–2024

Siv Boalt Boëthius avled sommaren 2024 i en ålder av 87 år. Hon är sörjd och saknad av många. Siv var professor emerita, leg psykolog, och terapeut och psykoanalytiker med erfarenheter av kliniskt arbete både vid Ericastiftelsen och vid Barnbyn Skå. Hon kom tidigt att intressera sig för grupp- och organisationsprocesser och var under många år aktiv vid Stockholms universitet och i ett flertal föreningar inriktade på grupper och organisationer.

Siv hade ett mycket starkt intresse för att sprida kunskap och att etablera och stödja kontaktytor. I sitt mångåriga arbete som verksamhetschef vid Ericastiftelsen etablerade och stimulerade hon kunskapsutbyte både inom Sverige och internationellt. Hon var en av grundarna och pionjärerna inom EFPP – European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy, som startade 1991. När denna organisation grundades fanns det inga internationella föreningar eller ”federationer” för psykoterapeuter. Siv var under många år delaktig i organisationskommittén för hela federationen och hon var också en av delegaterna för barn- och ungdoms-

sektionen. Genom hennes arbete där kom hon att sprida och stimulera nationell och internationell ”interchange”. Siv hade också ett aktivt intresse av kunskapsinsamling och systematisering. I arbetet inom EFPP:s ram ingick bl.a. att samordna regler och utbildningskrav inom olika länder anslutna till EFPP, så att en utbildning i ett europeiskt land skulle kunna, med kompletteringar, bli giltig i ett annat. Här var Siv en ledande person och hennes intresse för samarbete mellan Ericastiftelsen och utbildningar i andra länder ledde till banbrytande utvecklande av teorier och metoder.

Den första internationella konferensen inom barn- och ungdomssektionen i EFPP hölls i Aten 1994 med ett mycket stort antal svenska deltagare. Däremot var det endast några få svenskar som gav presentationer. På flygplatsen inför hemresan från Aten var Siv mycket upprörd över att vi svenskar var så passiva och hon förmedla med styrka i rösten att nästa konferens måste hållas i Stockholm. Och så blev det. Siv hade ett brinnande intresse för de områden som hon var engagerad i, men också en plikt känsla i att man inte bara kan ”få” något, man måste också själv bidra. Hon var en förebild i att entusiasmera och stödja andra som vill utvecklas och sprida samarbetsytor.

Under Sivs tid på Ericastiftelsen arbetade jag där och fick möjligheten att vara ”stand-in” för henne som delegat under sammankomster inom EFPP när hon var engagerad i andra åtaganden. När hon avgick efterträdde jag Siv på hennes delegatsplats. Genom de kontakter jag fick inom EFPP stimulerade Siv mig att knyta och fördjupa sådana, både inom Sverige och internationellt. Vi inledde bl.a. ett samarbete mellan utbildningar i Italien och Ericastiftelsen. I det arbetet deltog också den andra svenska delegaten i barn- och ungdomssektionen i Sverige, Birgit Hallerfors, chef för Utbildningsenheten inom PBU, senare BUP, i det som då benämndes Stockholms läns landsting. Sivs och Birgits positioner inom varsin utbildningsenhet ledde till många fruktbara och intressanta samarbeten i anordnandet av konferenser och utvecklandet av nya och fördjupade kontaktytor med internationellt kända och uppskattade föreläsare.

Vid många av de gemensamma konferenser vi anordnade uppstod tankar om att starta en tidskrift som riktade sig till olika yrkeskategorier som arbetade med bedömning och behandling av barn och ungdomar med psykiska problem och deras föräldrar. En redaktion bildades och vi möttes ofta i Ericastiftelsens lokaler och dessa möten blev ett ”mellanrum” – ett potential space – där idéer kunde mötas och dryftas. Innan en tidskrift kan börja att publicera sig så blev det flera års bakgrundsarbete. Tanken bakom tidskriften Mellanrummet var att olika landsändar i Sverige och olika verksamheter skulle kunna erbjudas ett forum för utbyte av sådant som var aktuellt inom barn- och ungdomspsykoterapi. Ett nät av kontaktpersoner från olika delar av Sverige upprättades, kontaktpersoner, som i sin tur kunde tipsa potentiella skribenter

om att bidra med artiklar och andra inslag. Detta kontaktnät var något som Siv uppskattade. Vi i redaktionen ville också tidigt få med representanter från våra nordiska grannländer. Även här kom Siv att bli en kontaktlänk till andra verksamma inom området.

Utan Sivs stöd hade tidskriften inte kunnat bli till. Detta var på datorernas ordbehandlings-tid, innan internet gjorde utbyte av information och arbetsmaterial möjligt. Redaktionen fick Sivs välsignelse att använda Ericastiftelsens lokaler för redaktionsmöten, dess faxapparat och postservice. Siv var, under Mellanrummets tillblivelsetid, en starkt stödjande och uppmuntrande stöttepelare. När Mellanrummet kom ut med sitt första nummer var det också genom Siv som redaktionen fick kontakt med ett mindre tryckeri som kunde trycka upp det första numret. Utan hennes entusiasm, men med krav på att det måste bli ett resultat, skulle Mellanrummet inte kunnat se dagen ljus.

Efter all support som Siv gav rektionen under tillblivelsen av tidskriften, så kom hon under alla följande år att finnas som en starkt uppmuntrande person, både genom att förmedla kontakter till potentiella skribenter och också själv bidra med artiklar. Utan Sivs engagemang, entusiasm och önskan om professionellt utbyte hade inte Mellanrummet kunnat bestå.

Det är med sorg och saknad som jag och andra verksamma i Mellanrummet tagit del av under rättelsen om hennes bortgång. Hennes minne och ”legacy” kommer dock finnas kvar.

Britta Blomberg

leg psykolog, leg psykoterapeut
f.d. ansvarig utgivare och redaktör för
Mellanrummet – tidskrift om barn- och ungdoms-
psykoterapi

In memoriam: Siv Boalt Boëthius

1937–2024

Om Sivs begravning berättas att det var fullt i kyrkan, trehundra personer hade samlats för att hedra hennes minne och ta farväl. En kollega uttryckte att han var så berörd att han inte kunnat delta i minnesstunden efteråt, utan behövt dra sig undan. Hennes värme, direktitet, intresse för andra, hennes omfamnande av komplexa situationer och processer, hennes gladlynthet – allt fanns med, buret i minnena som alla dessa människor bar med sig.

Siv var verkligen en remarkabel person. Här har jag försökt samla mina minnen och mitt narrativ om en fantastisk och i ordets verkliga bemärkelse, vis psykolog.

Jag lärde känna Siv i huvudsak genom vårt gemensamma intresse för och arbete inom organisationspsykologin.

Framför allt var vi båda aktiva inom det område som kallas grupprelationskonferenser, eller mer vardagligt, arbetskonferenser.

En arbetskonferens är en tillfällig institution, ämnad för lärande om organisation, roll, gränser, auktoritet och den typ av förändring vi kallar transformation.

En transformation är en förändring i synsätt på sig själv och världen, skulle man kunna säga. Och utifrån det nya synsättet, de nya inre bilderna och tankemönstren, kan individen välja nya sätt att agera utifrån en förnyad förståelse av huvuduppgiften och hur vederbörande behöver skapa sin roll för att lösa denna.

En arbetskonferens är mycket tydligt strukturerad, och uppgifterna för varje arbetspass är noggrant formulerade. På så vis ser en arbetskonferens ut som de flesta organisationer. Men, här rör det sig om att lära, inte genom att lyssna på föreläsningar, läsa in litteratur eller ha ett färdigt kompendium av eventuella power-point-bilder, utan genom att *göra erfarenheter*.

Den andra viktiga egenskapen hos en arbetskonferens är att de olika strukturerna är tomma. Det är upp till deltagarna, individuellt och tillsammans, att skapa ett så meningsfullt innehåll som

möjligt i varje arbetspass och därmed i hela arbetskonferensen.

Eftersom arbetet inkluderar omedvetna gruppprocesser, projektioner och dolda föreställningar om andra grupper, blir arbetet också djuplodande i en ansträngning att undersöka och verbalisera vad det är som händer under ytan.

Den kunskapen är, anser jag, en ovärderlig tillgång för ledare och chefer, när de efter en arbetskonferens kommer tillbaka till sina vardagsorganisationer och ska ta hand om sina ansvarsområden.

Siv Boalt Boëthius publicerade, tillsammans med Stefan Jern och andra kollegor, böckerna *Grupprelationer* (Natur & Kultur, 1984) och *Den svärfångande organisationen* (Natur & Kultur, 1996) där hon beskrev tanke och praxis bakom begreppet grupprelationskonferenser, en teori och ett arbetsätt med rötter från The Tavstock Institute of Human Relations, London, England.

I böckerna finns artiklar samlade i ämnet; Siv har också själv skrivit en om vikten av differentiering, byggd på hennes studier av dels en barnomsorgsorganisation, dels en symfoniorkester.

I kapitlet *Organisationspsykologi och Tavstockskolan*, skrev hon tillsammans med Stefan Jern:

”Tavstock-traditionens teoribildning kan ses som en integrering av socialpsykologisk och

psykoanalytisk teori med kunskap om tekniska styrsystem och aktionskonsultation... Den sociotekniska modellen bygger på *teorin om återkoppling och öppna system*. Det innebär att såväl individer som grupper och organisationer kan ses som öppna sociala system som existerar genom utbytet med omgivningen. (*Den svårfångade organisationen*, s. 15.)

De beskrev vidare:

” Modellen bygger också på *teorier om sociala skeenden* i samspelet människor emellan, inom och mellan grupper och inom organisationer. Inte minst betonas *samspelet* mellan ledare och ledda samt gruppens betydelse för utvecklingen av ledarskap.

Till denna del av modellen hör antagandet om omedvetna processers betydelse och föreställningen om att människors tankar, känslor och handlande inte bara är rationella och följer logiska lagar. De påverkas också av känslor och föreställningar, som individen av olika skäl inte kan eller vill tillstå för sig själv. För att undvika dessa dolda, ofta omedvetna processer, utvecklar individen olika försvarshållningar. Den psykoanalytiska teoribildningen utgör sålunda en viktig byggsten i Tavistock-traditionens tänkande.

Antagandet om omedvetna processers inflytande har vidgats till att omfatta även omedvetna processer i grupper och organisationer. Man menar sålunda att grupper och organisationer i likhet med enskilda människor emellanåt handlar på ett sådant sätt att det inte kan förstås enbart med hjälp av rationellt tänkande.” (ibid s. 16-17.)

Mitt första möte med arbete i Tavistock-traditionens anda skedde under tidigt 1990-tal i samband med den skandinaviska SIR-gruppens (Skandinaviskt Institut för Resursutveckling) utbildningar i miljöterapeutiskt arbete med barn och unga, vilka inkluderade grupprelationskonferenser.

Det var i det här sammanhanget jag först lärde känna metoden och den praxis som följde, och blev djupt intresserad. Jag fick en plats på International Forum for Social Innovations (IFSI) stora grupprelationskonferens kallad Authority, Leadership and Transformation 1995, och befäste där mitt

fortfarande pågående intresse för och fascination av detta unika och ytterst värdefulla sätt att lära om roll, ledarskap, auktoritet och organisation.

IFSI grundades av David Gutmann och Jacqueline Ternier-McConnico 1976 i Paris, Frankrike.

Och det var genom IFSI i Paris, paradoxalt nog, som jag träffade Siv för första gången och inte i Stockholm där vi båda bodde och verkade.

Några år efter min ”debut” på IFSI:s konferens ALT, fick jag roller som stabsmedlem på IFSI:s olika konferenser.

Vidare var jag var student på utbildningen Leading Consultation. Kursen var en 18 månader lång internationell ledar- och konsultutbildning, under David Gutmanns ledning och i samarbete med University of Hull, England, representerat av Russ Vince. Året var 2003 och under en av de veckolånga workshoparna mördades Sveriges utrikesminister Anna Lindh, vilket präglade arbetet skarpt, speciellt som mordet skedde den 11 september och väckte traumatiska minnen av 9/11 två år tidigare.

Siv kom till Leading Consultation som en i gruppen av internationella föreläsare som höll i en dags presentation och sedan ingick i kursledningen under den aktuella veckan. Vad jag vill minnas handlade Sivs föreläsning om Boundary and Space, ur ett gruppdynamiskt, systemiskt perspektiv.

Efter varje teoretiskt arbetspass, följde ett fysiskt pass kallat Active Meditation Event. Att inkludera kroppen och koppla intellekt till rörelse och känsla, gav en speciell, fördjupad förståelse för de presenterade temana.

Under detta arbetspass fick jag en stark förnimmelse av hur energier rör sig i organisationer, och hur det givna utrymmet påverkar. Min metafor bestod av en vattenkvarn, där skovelhjulen snurrar i takt med hur snabbt vattnet forsar. Om vattenfåran görs smalare, rusar vattnet fortare – och energieresultatet blir högre. Om vattenfåran å andra sidan tillåts bli bredare, flyter vattnet fram i makligare takt – och energin som tvingar skovelhjulet framåt blir svagare.

Vad betyder det för ledarskap och konsultation i organisationer? Frågan kunde fördjupas till – hur bygger man strukturer i organisationer, så att ”vatten”-energin blir just så intensiv som önskat? Så hjulen snurrar med den hastighet som bäst gagnar lösandet av uppgiften?

En ömsesidig nyfikenhet och ett intresse för varandras tänkande väcktes mellan Siv och mig under den där veckan i Paris, och vi skulle komma att sammanstråla i flera olika sammanhang under de kommande åren.

Sivs karriär inom psykologområdet började på Barnbyn Skå, där hon var en av de första att ställa frågor om hur den omgivande miljön påverkade barnens utveckling på Barnbyn. Hon fokuserade på de så kallade husföräldrarna. Vad innebar deras hållande, agerande och relationsbyggande för barnen?

Min karriär som psykolog startade också på ett behandlingshem i regi av Stockholms Läns Landsting. Målgruppen var ungdomar med stora psykosociala svårigheter. Den metod vi använde var miljöterapeutiskt behandlingsarbete, och det var via detta arbete jag kom i kontakt med SIR-gruppen, som beskrivet ovan.

Det var där jag, i en sorts parallell till Siv, började reflektera kring miljö/organisation visavi behandling/psykisk hälsa. Den miljöterapeutiska behandlingsmodellen bygger på antagandet att den omgivande miljön, tillsammans med riktade terapeutiska insatser som individual- och familjeterapi, kartläggande av nätverk osv, skulle kunna ha en läkande och helande påverkan, om den anpassades och användes på ett genomtänkt och medvetet sätt. Idén var att fasta strukturer, tydliga målbilder, meningsfulla rutiner och trygga, förutsägbara relationer hjälpte bearbetningsprocesser, psykologiskt mognande och samhällsanpassning.

Efter några år, fick jag en "Lidnersk knäpp" och började tänka att detta ju inte bara kunde gälla ungdomar med psykosocial problematik – det gällde förmodligen alla människor i alla miljöer/organisationer.

Därifrån orienterade jag mig mot organisationspsykologin, och började arbeta som organisationskonsult och så småningom företagsledare.

Jag rekryterades av Christer Sandahl och Patricia Tudor Sandal och började jobba med dem på Sandahl Partners. Christer var pionjären som ville undersöka om det som internationellt kallades Employee Assistance Programmes, EAP, kunde introduceras i Sverige. Jag blev projektansvarig och påbörjade en av mitt professionella livs mest spän-

nande processer.

Vi döpte projektet, som sedan blev ett dotterbolag, till Visavi. Idén bakom namnet innehöll en tanke om att en rad ömsesidiga relationer påverkar hur vi har det och mår, i privat- såväl som i det professionella livet; individ visavi grupp, medarbetare visavi arbetsgivare, organisation visavi marknad, välbefinnande visavi stress etc.

Trots att konceptet var helt nytt i Sverige - visst fanns där en misstänksamhet och en uppfattning att det inte gick att prata med en psykolog på telefon – gick arbetet förvånansvärt bra och vi hade ganska snart en kundkrets och en välstrukturerad, livlig organisationsstruktur som arbetade och tog emot samtal dygnet runt, året om.

Som ansvarig hade jag ändå en känsla av att vi inte riktigt förstod vår egen organisations "väsen." Jag kontaktade Siv och bad om konsultation och en gemensam workshop.

Det var ett fantastiskt möte mellan Visavis arbetsgrupp och Siv! Sivs nyfikenhet, öppenhet och organisatoriska djupförståelse, hjälpte oss att se att Visavi var vad hon kallade "en alldeles prillig virtuell organisation." Efter de igenkännande skratten, kunde vi vidareutveckla ett av de första virtuella stöd- och behandlingsföretagen i Sverige på 1990-talet.

Utvecklingen har ju sedan dess rusat på, och idag är väl motsatsen det unika – att träffa psykologer, terapeuter eller för den delen läkare "live" - men då var vi "den främmande fågeln." Sivs insats blev en vändpunkt för oss. I stället för att nästan be om ursäkt för vårt "prilliga" (läs: nya, ovanliga, då för tiden okonventionella) sätt att arbeta, sträckte vi på oss och vågade peka på alla fördelar det innebär att arbeta med mycket hög kvalitet på distans.

Siv var en av grundarna till AGSLO, Arbetsgruppen för Studiet av Ledarskap och Organisation. IFSI betraktade sig som systerorganisation till AGSLO, och mitt mångåriga arbete med IFSI:s grupprelationskonferenser och utbildningar fanns väl med när jag rekryterades som stabsmedlem till AGSLO:s konferenser, där jag samarbetade med Siv vid några tillfällen.

Så småningom blev jag inbjuden att ta rollen som stiftelseråd i AGSLO och under en period var jag styrelseledamot.

Arbetet med Siv var lustfyllt, hennes förmåga till lekfullhet tillsammans med den djupare analysen var stimulerande och det var skojigt att vara och arbeta tillsammans med henne.

Jag tänker särskilt på ett förlopp under en grupprelationskonferens, där det som var ett busigt infall från Sivs sida, nämligen att vi skulle ”korrigera” en planritning över de lokaler vi arbetade i, utvecklades till en analys och en insikt i hur denna konferens innehöll rasism, en spegling av fenomenet i den omgivande kontexten.

Efter konferensledarens initiala irritation över vårt tilltag, ledde den fördjupade analysen till insikter om hur fördomar förklaras så de blir svåra att urskilja – och därmed att arbeta med. I det här fallet, gällde det rasism. Då konferensledaren var vit och konferensadministratören svart, utvecklades projektioner om dem som Robinson Kruse och Fredag. Den ”kunnige” och den ”okunnige” där Sivs och mitt tilltag ”bekräftade” den bilden.

Obehagligt, men avtäckande och synliggörande.

Vi brukar säga att de konferensprocesser som uppstår, ofta är speglingar av skeenden i den omgivande kontexten – och så kan man ju sorgset konstatera att fallet var här. Skillnaden mellan då och nu, är väl att idag är rasism, homofobi och antidemokratiska uttryck inte längre dolda, utan exponeras öppet, med en skrämmande nakenhet.

Nästa avgörande möte mellan Siv och mig var på en konferens som kommit att kallas Belgirate, därför att den under en räkka år hölls i en liten by i norra Italien som hette just Belgirate, ett underbart vackert ställe vid Lago Maggiore.

Belgirate samlade deltagare som arbetat som konferensledare, biträdande konferensledare, administratörer och/eller stabsmedlemmar i grupprelationskonferenser världen över. Belgirate anordnas fortfarande vart tredje år; huvudmän är the Tavistock Institute of Human Relations, England, OFEK, Israel samt AK Rice, USA.

Siv och jag kom till Belgirate utan vetskap om att den andra skulle delta. Det var en glad och positiv överraskning att mötas där. Siv höll då på att organisera en vidareutbildning inom organisationspsykologi vid Stockholms universitet, tillsammans med Gunnela Westlander.

Utbildningen var uppbyggd med halvdagsföre-

läsningar och halvdagar med handledning.

Efter Belgirate blev jag inbjuden att ta en handledarroll i utbildningen.

En rad spännande föreläsare var inbjudna, vårt handledande arbete under eftermiddagarna var ofta präglad av de presentationer de gjort och de påföljande diskussionerna. Sivs och Gunnelas sätt att leda vår arbetsgrupp och fläta samman det teoretiska arbetet med det mer praxisbetonade var optimalt. Sömlöst, både hållande och djupdykande, med humor, värme och tolerans. Det var en sann professionell lycka att arbeta tillsammans med dem under de åren.

Slutligen valde de att lägga ner utbildningen, och vad jag vet finns inget som liknar den inom den akademiska världen i Sverige. En förlust.

Siv och jag bestämde att äta lunch på Ulriksdals Vårdshus strax efter workshopen på Leading Consultation, för tjugo år sedan. Minnet av den lunchen lever fortfarande i mig som om den bara varit för några månader sedan.

Jag beundrade Siv, kände adeptens vördnad – och här satt en alldeles vanlig tjej och snackade! Med samma glöd och iver, samma skarpsynthet och raka direktet som i det professionella värvet. Vi fnissade åt uppblåsta gubbar och trassliga organisationer samtidigt som vi analyserade och hittade nya grepp framåt. För mig blev det väldigt tydligt, under den måltiden, hur Siv närmade sig problem med en sorts vidöppenhet som gjorde det möjligt att se komplexa förhållanden minst tredimensionellt. Därifrån skedde en sorts kardande – att tova ut till hanterlighet. Viljan och modet att våga se det som verkligen fanns och inte det önskade eller ideala.

Jag fick en oerhörd styrka och hjälp i mitt eget tänkande kring organisation, roll, ledarskap och transformation utifrån det mötet. Även om Siv kunde vara skarp, var hon det alltid med värmande omsorg och utifrån en underliggande empati.

Kanske var metaforen med vattenkvarnen, det friska framrusande vattnet som skapade energin som gjorde att säd kunde bli mjöl, och att mjölet kunde bli bröd, egentligen en beskrivning av Siv själv.

Det obändiga modet, den obändiga energin. Det matnyttiga den energin skapade.

Det är en truism att säga att tiden rusar iväg. Sivs och mina vägar korsades inte vid så många fler tillfällen – en underbar hyllningsmåltid vid Stefan Jerns pensionsavgång var kanske enda undantaget. Tiderna förändrades, psykoanalytisk teori och praxis kom på undantag och kognitiv beteendeterapi premierades. Idag har vi kanske nått en bättre balans mellan de två teoribildningarna, som ju egentligen är kompletterande och som båda växt fram ur samma rötter. Men grupprelationskonferenserna såsom AGSLO anordnade dem, finns inte längre i Sverige, AGSLO har försvunnit som institution, liksom flera andra systerorganisationer inom grupprelationstraditionen i Norden.

Inför att skriva de här minnesorden, läste jag om böckerna *Grupprelationer* och *Den svårfångade organisationen*, och jag slogs av den stolthet med vilken författarna beskrev grupprelationsarbetet och de framväxande organisationerna som härbärgerade dem. Idag känner jag en viss nostalgi och ett vemod, men kanske, förhoppningsvis, kommer den här traditionen tillbaka, fast klädd i modernare kläder.

Det hade Siv gillat.

Stockholm den 21 oktober 2024

Louise Edberg

leg psykolog, senior organisationskonsult

In memoriam: Siv Boalt Boëthius

1937–2024

Att försöka ringa in Siv Boalt Boëthius insatser inom ett visst område är svårt, hon hade en otrolig bredd i sitt yrkesliv. För oss som arbetar med terapigrupper var Siv en av pionjärerna i Sverige. Hon var engagerad i de första svenska gruppterapiutbildningarna och var med och grundade Gruppterapiföreningen i Stockholm, numera Svenska föreningen för gruppterapi och grupputveckling. Siv var hedersmedlem sedan några år och var alltid intresserad av vad som hände inom föreningen och höll en aktiv kontakt.

När Siv var färdig psykolog fick hon sin första tjänst på Barnbyn Skå. I en text som Siv själv skrivit på Psykologförbundets hemsida, beskriver hon arbetet på Skå och hur hon ständigt ville förstå och lära sig mer om de familjer hon mötte där. När hon ville lära sig mer om vuxna med psykiska svårigheter arbetade hon under en tid på Långbro mental-sjukhus. Där fick hon bland annat arbeta med en grupp med ”i stort sätt katatona unga män”. Siv konstaterar att det var frustrerande men lärorikt.

Det är just den inställningen som jag upplevt som så positiv när jag mött Siv i professionella sammanhang. Det kan vara svårt och utmanande, men man kan alltid lära sig något och man hittar lösningar.

Under tiden på Skå var Siv recorder till Ted Winter och hade suttit med i hans mammagrupper på Katarina Bangata i Stockholm (ett annex till Skå). Tillsammans med Bo Sigrell utvecklade hon ”två projekt som byggde på material från ett antal terapigrupper med olika metodansatser”. Ett av projekten blev Sivs lic. avhandling vid Psykologiska institutionen, Stockholms universitet 1970.

Även avhandlingen som hon disputerade med 1983 vid samma institution, handlade om grupper, denna gång om processer i smågrupper: *Autonomy, coping and defense in small work groups*.

När jag blev kursansvarig för en legitimeringsgrundande gruppterapiutbildning för barn och unga på Utbildningsenheten inom Barn- och ungdomspsykiatri i Stockholm, behövdes en högskola

som examinerade de som gick utbildningen. Birgit Hallerfors som var utbildningschef ombesörjde att Ericastiftelsen åtog sig att vara den högskolan. Siv var rektor på Ericastiftelsen då och jag fick förmånen att arbeta tillsammans med henne i kursstyrelsen för utbildningen. Att få del av Sivs kunskaper och erfarenheter som hon delade generöst gjorde de tre kursåren till både kreativa och mycket lärorika år. Både när det gällde upplägg av utbildningen och hur man som utbildare behöver hantera alla grupprocesser i en utbildningsgrupp.

De senaste gångerna jag mötte Siv i sammanhang med gruppterapi var dels på ett jubileum med Svenska föreningen för gruppterapi och grupputveckling, dels när vi deltog i samma panel när Föreningen för terapikolonier hade en heldag om sin verksamhet för några år sedan. Siv var en mycket viktig och uppskattad person inom Terapikolonierna både som engagerad i hur verksamheten kunde bli framgångsrik och som en mycket omtyckt handledare.

Eftersom den här texten skrivs för Mellanrummet vill jag också framhålla att Siv har bidragit med flera artiklar om grupper och grupprocesser i tidskriften.

Siv är saknad i gruppterapisammanhang och vi är samtidigt tacksamma för allt hon bidragit med genom åren.

Pia Litzell Berg

leg. psykoterapeut, gruppanalytiker